

El Castellot

Oristà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector oest del terme municipal
Emplaçament A 700 metres per pista forestal de la carretera B-431, punt quilomètric 63'300

Coordenades:

Latitud: 41.93799
Longitud: 2.02786
UTM Est (X): 419411
UTM Nord (Y): 4643348

Classificació

Número de fitxa 08151 - 98
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle XIII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament. Oristà. 1993
Número inventari Sí, IPA. 23257
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 010A00002
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dc., 06/06/2007 - 02:00

Descripció

El Castellot es troba situat a 700 metres al sud-est del nucli urbà de Sant Feliu Sasserra i al nord de la masia de Serrajòrdia. Es tracta d'una masia que conserva uns vestigis ben espectaculars de construcció medieval. De planta rectangular està formada per planta baixa i dos pisos, el segon construït amb obra al 1940 i teulada de doble vessant amb aigües a les façanes laterals. Bona part dels murs de càrrega estan construïts amb maçoneria de pedra treballada disposats en filades regulars i presenta cantonades diferenciades.

La façana principal, orientada al sud, presenta un portal d'arc de mig punt adovellat central a la planta baixa. Al primer pis s'obren dues finestres emmarcades amb brancals i llinda de pedra treballada i al segon pis tres finestres d'obra. Davant l'extrem esquerre de la façana hi ha una pallissa construïda amb pedra que presenta els emmarcaments de les obertures amb maó.

A la façana est hi ha adossada una estructura agropecuària, de teulada d'una vessant, que ocupa tota la planta baixa. A nivell de primer pis hi ha dues finestres, la de la dreta emmarcada amb pedra treballada, i al segon pis una finestra d'obra.

La façana oest presenta un cos d'obra que forma una terrassa amb una porta d'accés. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb brancals i llinda de pedra treballada, i al segon pis una finestra de nova construcció.

La façana nord presenta una finestra emmarcada amb maó i coronada amb maó pla al primer pis. A nivell de planta baixa hi ha un cos adossat de teulada d'una vessant que sobresurt perpendicularment. Els murs estan construïts amb pedres treballades disposades en filades regulars i s'hi obre un portal d'accés coronat amb una llinda de fusta on hi ha la data inscrita de 18 + 96. Al costat d'aquest cos s'hi conserva una paret d'uns 6 metres d'altura que formava part d'un "castell". Es pot suposar, per tant, que pel bastiment de la masia s'haguessin aprofitat les restes arquitectòniques i les pedres treballades d'aquest antic castell / casal medieval anomenat el Castellot.

Observacions:

A l'interior es conserven unes tines de vi reconvertides en dipòsits d'aigua.

Història

La masia del Castellot es va bastir sobre la planta original, sòlidament assentada sobre murs, arcades i voltes medievals. Fins fa un temps ningú sabia donar raó de la seva història, ni tant sols de la seva condició: un castell? Una torre d'observació? Una domus?. La teoria més divulgada era la que hom suposava que es tractava d'una "guàrdia" a mig camí entre els castells de Tornamira i de la Cirera. Una altra teoria la considerava com una "domus" que havia de ser seu dels senyors Tord (Turdo), llinatge de Donzells que habitaven a la zona.

Ramon Masramon va identificar el Castellot amb la Sala de Sant Feliu Sasserra a través de la coincidència de d'heretats del mas Coma de Borrassers "És Patró Coma de Borracès com apossehint lo mas Sala Castell [sic] de St. Feliu Çasserra y lo Capítol per la Tresoria " i el fet que el Castellot és una de les heretats més velles del patrimoni de la Coma de Borrassers.

La Sala estava ubicada dins el terme del castell de Tornamira i era una batllia del Paborde de Palau, del monestir de Ripoll documentada al segle XIV, en donació que feu Pere de Sala de Borredà, de la parròquia de Sant Feliu Sasserra, "i la batllia de la dita casa al seu germà Guillem ça Sala, per serveis de ell rebuts". La Sala però apareix documentada l'any 1237 quan un tal Guillem Sala de Borredà signa com a testimoni d'una absolució operada pel Paborde de Desembre de la Seu de Vic. Aquest personatge era senyor del a Sala de Sant Feliu i estava maridat amb Berenguera de Pinós. Fou pare de Mateu, de Guillem (que fundà el benefici de Nostre Senyora del Cor a la Seu de Vic, l'any 1298), de Berenguera i de Brunissendis. La

descendència d'aquesta germandat s'anà estenent per la comarca del Lluçanès i per la Plana de Vic, de tal manera que durant la baixa Edat Mitjana i tota la Moderna veiem la genealogia entroncada amb un bon pilot de cases dels voltants. És a partir del segle XVII que l'hereu de la Coma apareix amo de la Sala, que ha arribat a les seves mans en raó del seu matrimoni amb Maria Anna Golobardes, filla de Ramon i de Maria, celebrat l'any 1685. L'esmentada Maria Anna havia heretat la Sala per raó de pubillatge. Així doncs, des de finals del segle XVII l'amo de la Sala de Sant Feliu Sasserra era l'hereu de la Coma de Borrassers i encara avui l'amo de "el Castellot" de Sant Feliu és l'hereu de la Coma de Borrassers.

Bibliografia

AADD (1990). Els castells catalans, Volum IV. Rafael Dalmau Editor.

MASRAMON, Ramon (1983). "Identificació del Castellot de Sant Feliu Sasserra". AUSA, volum 11, núm. 105. 1983.

Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. Oristà. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2006.

